

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA ORAZ WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA DLA KLAS II – III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

I. Ustalenia ogólne.

Ocenianiu podlega

1. Poprawność merytoryczna wypowiedzi ustnej lub pisemnej zgodna z wymaganiami edukacyjnymi.
2. Samodzielność w rozwiązywaniu zadań i problemów.
3. Kreatywność, twórczość w realizacji podjętych zadań.
4. Kultura i estetyka wypowiedzi ustnej lub pisemnej.
5. Aktywność podczas lekcji.
6. Udział w projektach edukacyjnych

Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę wskazując na mocne i słabe strony oraz udziela uczniowi wskazówek do dalszej pracy.

1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:

- odpowiedź ustna, obejmująca 3 lekcje tematyczne, trwająca do 10 minut. Kryteria oceny za odpowiedź mają uwzględniać: koncepcję wypowiedzi, zasób pojęć i postaci związanych z omawianym zagadnieniem oraz poprawność językową;
- kartkówka, obejmująca 3 lekcje tematyczne, trwająca do 20 minut, (przy jednej godzinie w tygodniu kartkówka obejmuje 2 lekcje tematyczne);
- sprawdzian pisemny (może mieć charakter testowy, odpowiedzi na pytania-problemy, a także dotyczy umiejętności analizy źródeł), obejmujący partię materiału - jeden dział;
- aktywność na lekcji; ocena ma wynikać z obserwacji ucznia uwzględniającej jego przygotowanie do lekcji, wypowiedzi na lekcji, pracy indywidualnej i w grupie podczas lekcji oraz w czasie realizacji projektów;
- karta pracy indywidualnej uzupełniana na lekcji
- prace domowe - obligatoryjne zadania zlecone przez nauczyciela do wykonania poza czasem trwania lekcji

2. Częstotliwość odpowiedzi ustnych, sprawdzianów i kartkówek:

- odpowiedź ustna – uczeń powinien mieć przynajmniej jedną ocenę z odpowiedzi ustnej w semestrze,
- kartkówka – od 2 do 3 po zakończeniu mniejszej partii materiału, ważnego zagadnienia,
- sprawdzian pisemny – po zakończeniu bloku tematycznego lub większej partii materiału,

3. Zadania domowe:

- uczeń sprawdzany jest z wykonania zadania domowego poprzez odpowiedź ustną lub pisemną,
- uczeń może zgłosić brak zadania domowego jeden raz w ciągu semestru,
- za każdy kolejny brak zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczny.

4. Frekwencja ucznia:

sprawdzana jest częstotliwość opuszczania lekcji oraz czy są to nieobecności jednodniowe, zwolnienia z kilku lekcji czy też spowodowane chorobą ucznia (skutki nieobecności są regulowane w Statucie Szkoły).

5. Wkład pracy ucznia, jego zaangażowanie oraz praca dodatkowa:

na ocenę z przedmiotu wpływa liczba wykonanych prac dodatkowych, wyniki w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, czynny udział w kole zainteresowań, oraz praca na miarę możliwości ucznia.

6. Usprawiedliwienia:

- uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (na początku lekcji) jeden raz w ciągu semestru przy jednej godzinie przedmiotu w tygodniu; dwa razy przy dwóch i więcej godzinach przedmiotu w tygodniu,
- za każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczny z odpowiedzi,
- uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej, zapowiedzianej kartkówki i sprawdzianu.

7. Na każdą lekcję uczeń powinien posiadać:

- zeszyt przedmiotowy/ zeszyt ćwiczeń, podręcznik,
- brak zeszytu z zadaniem domowym jest traktowany jako brak zadania domowego.

II. Sprawdziany i kartkówki.

1. Sprawdzian obejmujący większą partię materiału powinien być zapowiedziany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem wraz zakresem wymagań obejmujących sprawdzian.
2. Zaplanowany na dany dzień sprawdzian lub praca klasowa jest odnotowany, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem w e-dzienniku lekcyjnym.
3. Kartkówki mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane w zależności od uznania nauczyciela.
4. Uczeń musi mieć ocenę z każdego odbytego sprawdzianu – uczeń nieobecny na sprawdzianie otrzymuje wpis w dzienniku w postaci „-”. Wpis nie może być traktowany, jako stopień szkolny. Uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w ciągu tygodnia od pierwszego dnia obecności w szkole, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Brak zaliczenia sprawdzianu w przewidzianym terminie, skutkuje uzyskaniem oceny cząstkowej „niedostateczny”.
5. Na sprawdzianach można korzystać z pomocy przygotowanych przez nauczyciela.
6. Przy ocenie sprawdzianów i kartkówek punktowanych przyjmuje się następującą skalę ocen:

Norma ilościowa	Stopień szkolny
0% - 39%	niedostateczny
40%	– dopuszczający
41% - 46%	dopuszczający
47 % - 52%	+ dopuszczający
53% - 58%	– dostateczny
59% - 64%	dostateczny
65% - 70%	+ dostateczny
71% - 76%	– dobry
77% - 83%	dobry
84% - 89%	+ dobry
90% - 94%	– bardzo dobry
95% - 98%	bardzo dobry
99% - 100%	+ bardzo dobry
100% oraz zadanie o podwyższonym stopniu trudności (wykraczające poza realizowany zakres nauczania)*	celujący

* Niektóre prace (bez zadań dodatkowych) nie będą upoważniać do otrzymania oceny celującej.

III. Ocena semestralna i roczna.

1. Ocena semestralna obliczana jest na podstawie średniej ważonej.

2. Wagi poszczególnych ocen:

- a) ocena ze sprawdzianu oraz jego poprawy liczona jest razy 4,
- b) ocena za osiągnięcia w olimpiadach liczona jest:

- laureat i finalista olimpiady – waga 8
 - finalista okręgowy – waga 6
 - awans do II etapu – waga 4
- c) ocena za osiągnięcia w konkursach liczona jest razy:
- miejsca 1-3 etapu szkolnego – waga 3
 - miejsca 1-3 etapu powiatowego – waga 4
 - miejsca 1-3 etapu rejonowego – waga 5
- d) ocena z odpowiedzi ustnych i kartkówek liczona jest razy 2,
- e) ocena z projektu edukacyjnego liczona jest razy 2,
- f) ocena z zadań domowych liczona jest razy 1
- g) ocena z aktywności ucznia liczona jest razy 1,
- h) ocena z kart pracy, zadań dodatkowych, prezentacji multimedialnych itp. liczona jest razy 1.
- i) ocena z powtórzenia materiału dla uczniów przygotowujących się do egzaminu maturalnego liczona razy 4.

3. Ustalanie oceny semestralnej i rocznej:

- Ocenę semestralną ustala się na podstawie:
 - średniej ważonej z wszystkich wystawionych ocen,
 - frekwencji ucznia na lekcjach (WSO),
- Podstawą do wystawienia oceny rocznej jest średnia ważona ocen cząstkowych otrzymanych przez ucznia w I i II półroczu.
- Ocena śródroczna i roczna jest wystawiana według poniższej skali.

Uzyskana średnia ważona	Ocena śródroczna/roczna
1 – 1,75	niedostateczny
1,76 – 2,60	dopuszczający
2,61 – 3,60	dostateczny
3,61 – 4,60	dobry
4,61 – 5,50	bardzo dobry
5,51 – 6	celujący

- **Dodatkowym warunkiem uzyskania śródrocznej i rocznej oceny dopuszczającej jest uzyskanie przewagi ocen pozytywnych ze sprawdzianów i prac klasowych.**
- W sytuacji, gdy uczeń osiągnął średnią ważoną ocen w przedziale od 5,01 do 5,50 i wykazał się aktywnością w zdobywaniu ponadprogramowych umiejętności i wiedzy, nauczyciel może podjąć decyzję o wystawieniu rocznej oceny celującej.
- Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną.

IV. Inne ustalenia.

1. W przypadku jednej oceny niedostatecznej z przedmiotu (ale nie ze sprawdzianu) uczeń, który chce uzyskać ocenę bardzo dobrą i wyższą musi się wykazać pracą dodatkową i aktywnością na lekcjach.
2. W przypadku co najmniej jednej oceny niedostatecznej ze sprawdzianu, uczeń nie może uzyskać oceny dobrej, bardzo dobrej i celującej na koniec semestru lub roku szkolnego.
3. Nauczyciel ustala w ciągu semestru jeden termin, w trakcie którego uczeń może poprawić dowolną ocenę ze sprawdzianu lub kartkówki.
4. Każdy uczeń ma możliwość uczęszczania na zajęcia kół zainteresowań oraz wykonywania dodatkowych prac, wpływających na ocenę semestralną i roczną.
5. Uczeń, którego nie było na wcześniejszych lekcjach (z jakichkolwiek powodów) nie jest zwolniony z przygotowania się do lekcji, czy wykonania zadania domowego.

V. Aktywność.

1. Uczeń ma prawo do wykorzystania różnych form aktywności:

- aktywność na lekcji,
- zadania domowe,
- projekt edukacyjny,
- prezentacja multimedialna/poster na temat ustalony z nauczycielem.

2. Aktywność może być oceniona w formie oceny lub za pomocą znaku „+” lub „-”, który nauczyciel wpisuje w dzienniku. Pod koniec semestru „plusy” lub „minusy” zostają przeliczone na oceny według zasady:

- + + + + - bardzo dobry
- + + + - - dobry
- + + - - - dostateczny
- + - - - - dopuszczający
- - - - - - niedostateczny

3. Propozycje dodatkowych prac oraz możliwość udziału w różnych konkursach oraz olimpiadach są podawane przez nauczyciela na bieżąco, w trakcie trwania semestru.

VI. Stopień przyswajania wiedzy i umiejętności.

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
Ocenianie odpowiedzi	ma wiadomości konieczne, luźno powiązane, słabo rozumie uogólnienia, nie potrafi wyjaśnić zjawisk, nie potrafi dokonać analizy przyczynowo-skutkowej stosuje wiedzę w sposób jedynie odtwórczy i tylko z pomocą nauczyciela, posiada bardzo ubogie słownictwo przedmiotowe, wypowiada się chaotycznie, niespójnie pod względem językowym	posiada wiadomości w stopniu podstawowym, poprawnie rozumie podstawowe zjawiska historyczne, dokonuje prostych analiz przy pomocy nauczyciela, potrafi wykorzystać wiadomości do celów praktycznych, jedynie dzięki pomocy nauczyciela, jego wypowiedz jest uboga w słownictwo przedmiotu, umie wyjaśniać podstawowe definicje, potrafi wykonać proste ćwiczenia z mapą i tekstami źródłowymi.	opanował materiał, jego wiadomości w danym zakresie są logicznie powiązane, poprawnie rozumie związki pomiędzy wydarzeniami, w sytuacjach nietypowych potrafi dokonać prostych uogólnień, pod kierunkiem nauczyciela potrafi dokonać analizy przyczynowo-skutkowej i odnaleźć związki i zależności między faktami, zna podstawowe pojęcia i terminy naukowe, jego odpowiedź jest spójna i poprawna pod względem językowym.	w sposób wyczerpujący opanował wiedzę potrafi kojarzyć wiadomości oraz przekazywać je zgodnie z logicznym układem, właściwie rozumie uogólnienia i związki pomiędzy zjawiskami historycznymi, wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela, umiejętnie i samodzielnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce, w poprawny sposób posługuje się terminologią historyczną.	posiada szerszy zasób wiedzy niż wynikający z wymagań programowych rozumie, zgodnie ze stanem badan, związki między faktami, swobodnie dokonuje uogólnień, wyjaśnia zjawiska bez jakiegokolwiek ingerencji nauczyciela, samodzielnie i sprawnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych, swobodnie posługuje się terminologią historyczną, wypowiada się płynnie, konkretnie oraz poprawnie pod względem językowym.
Ocenianie umiejętności posługiwania się mapą	na wskazanym przez nauczyciela obszarze potrafi znaleźć państwa, miejsca bitew i traktatów pokojowych.	z pomocą nauczyciela potrafi wskazać na mapie historycznej państwa, miejsca bitew i traktatów pokojowych	w sposób samodzielny i sprawnie posługuje się każdym rodzajem mapy, jeżeli jest on dopasowany do danego zagadnienia.	w sposób samodzielny i sprawnie posługuje się każdym rodzajem mapy, o ile jest on dopasowany do danego okresu historycznego.	w sposób samodzielny i sprawnie posługuje się każdym rodzajem mapy niezależnie od stanu jej przydatności do danego zagadnienia lub okresu historycznego.
Ocenianie umiejętności analizy tekstu źródłowego	korzystając z krótkiego tekstu dostosowanego do podstawy programowej oraz przy	pracując na krótkim tekście dostosowanym do podstawy programowej oraz przy pomocy	pracując na tekście dostosowanym do podstawy programowej potrafi:	potrafi korzystając ze wskazówek nauczyciela dokonać analizy tekstu źródłowego	samodzielnie potrafi: - dokonać analizy tekstu źródłowego - przedstawić własne

	<p>pomocy nauczyciela potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opowiedzieć treść tekstu -odnieść treść do epoki w której powstał -określić jego rodzaj. 	<p>nauczyciela potrafi:</p> <p>dokonać ogólnej analizy tekstu w oparciu o podane pytania</p> <p>konstruować własne pytania</p> <p>dokonać korelacji wiadomości z tekstu i wiadomości z podręcznika</p> <p>określić rodzaj źródła</p>	<p>z pomocą nauczyciela dokonać analizy źródła</p> <p>z pomocą nauczyciela przedstawić własne pytania do tekstu</p> <p>odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii</p> <p>dokonać ogólnej krytyki źródła.</p>	<p>dostosowanego do wymagań podstawy programowej, tzn.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić własne pytania do tekstu - na podstawie własnych wniosków określić konsekwencje przedstawionych zjawisk - odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii - dokonać całkowitej krytyki źródła. 	<p>pytania do tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie własnych wniosków określić konsekwencje przedstawionych zjawisk - odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii - dokonać całkowitej krytyki źródła.
--	--	--	---	---	--

Uczeń nie spełniający powyższych kryteriów otrzymuje ocenę niedostateczną.

Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny stosowane przy odpowiedziach ustnych i podczas układania kartkówek oraz sprawdzianów są opisane w "Wynikowym planie nauczania historii i społeczeństwa dla liceum".

VII. We wszystkich innych kwestiach zasady reguluje WSO.